

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Інженерно-педагогічний факультет
Кафедра теорії і методики технологічної освіти, креслення та комп'ютерної графіки
ВСП «Львівський навчально-науковий центр професійної освіти»
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
Гомельський державний університет імені Франциска Скорини (Білорусія)
Старопольська вища школа в Кельце (Польща)

Сучасні тенденції розвитку освіти й науки: проблеми та перспективи

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 9. Том 2.

ISSN 2663-9718

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Інженерно-педагогічний факультет
Кафедра теорії і методики технологічної освіти, креслення та комп'ютерної графіки
ВСП «Львівський навчально-науковий центр професійної освіти»
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
Гомельський державний університет імені Франциска Скорини (Білорусія)
Старопольська вища школа в Кельце (Польща)

National Pedagogical Dragomanov University
Faculty of Engineering and Education
Department of Theory and Methods of Technological Education, Drawing and Computer Graphics
Subdivision "Lviv Educational and Scientific Center of Professional Education"
Danylo Halytsky Lviv National Medical University
Subdivision of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
"Berezhany Agrotechnical Institute"
Francisk Skorina Gomel State University
Old Polish University in Kielce

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ Й НАУКИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 9

Том 2

**MODERN TRENDS IN DEVELOPMENT OF EDUCATION
AND SCIENCE: PROBLEMS AND PERSPECTIVES**

COLLECTION OF SCIENTIFIC WORKS

Issue 9

Volume 2

Київ – Львів – Бережани – Гомель – Кельце
2021

Kyiv– Lviv – Berezhany – Gomel – Kielce
2021

УДК: 37. 01 : 001

ISSN 2663-9718

Сучасні тенденції розвитку освіти й науки : проблеми та перспективи:
зб. наук. праць / [гол.ред. Ю.І. Колісник-Гуменюк]. Київ–Львів–Бережани–
Гомель–Кельце, 2021. Вип. 9. Том 2. 238 с.

Головний редактор:

Колісник-Гуменюк Ю.І., доктор педагогічних наук, доцент (м. Львів, Україна)

Редакційна колегія:

Кільдеров Д.Е., доктор педагогічних наук, професор (м.Київ, Україна)

Голіяд І.С., кандидат педагогічних наук, професор (м.Київ, Україна)

Литвин А.В., доктор педагогічних наук, професор (м. Львів, Україна)

Руденко Л.А., доктор педагогічних наук, професор (м. Львів, Україна)

Жибак М.М., доктор економічних наук, професор (м. Бережани, Україна)

Олійник П.В., доктор фармацевтичних наук, професор (м. Львів, Україна)

Гураль-Польрола Й., доктор гуманітарних наук (м. Кельце, Польща)

Копельчак М.П., кандидат педагогічних наук, доцент (м. Львів, Україна)

Чаплик В.В., кандидат медичних наук, доцент (м. Львів, Україна)

Гуменюк О.М., кандидат педагогічних наук, доцент (м. Львів, Україна)

Гуменюк В.В., кандидат педагогічних наук, доцент (м. Львів, Україна)

Бейзеров В.А., кандидат педагогічних наук, доцент (м. Гомель, Республіка Білорусь)

Дворак В.Н., кандидат педагогічних наук, доцент (м. Гомель, Республіка Білорусь)

Гурська І.С., кандидат економічних наук, доцент (м. Бережани, Україна)

Технічна верстка:

Гуменюк В.В., кандидат педагогічних наук (м. Львів, Україна)

Переклад англійською мовою:

Гуменюк В.В., Дубовик О.В. (м. Львів, Україна)

У збірнику наукових праць відомі дослідники, педагоги-практики середніх загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних навчальних закладів, працівники закладів вищої освіти I-II і III-IV рівнів акредитації висвітлюють теоретичні й прикладні аспекти впровадження сучасних інформаційних технологій та інноваційних методів навчання у підготовці кваліфікованих робітників, молодших спеціалістів, бакалаврів, спеціалістів і магістрів.

Статті збірника подано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Видання розраховане на науковців і педагогів-практиків загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних та вищих навчальних закладів, працівників інститутів післядипломної педагогічної освіти.

© Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2021

© ВСП «Львівський навчально-науковий центр професійної освіти»

© Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2021

© ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», 2021

© Гомельські дзяржаўны ўніверсітэт імя Францыска Скарыны, 2021

© Staropolska Szkoła Wyższa w Kielcach, 2021

© Автори статей, 2021

Казакова Е.В. Ястребова Н.В. <i>Kazakova E.V.</i> <i>Yastrebova N.V.</i>	Особенности использования ментальных карт при написании обучающих практических работ по географии Peculiarities of using mind maps while writing training practical works in geography	57
Криштопчик Александра <i>Krishtopchik Aleksandra</i>	Формирование национального самосознания учащихся в условиях внедрения принципов инклюзии в образовательный процесс посредством GOOGLE-платформы Formation of national consciousness of students in the conditions of implementing the principles of inclusion in the educational process via GOOGLE platform	62
Мацюк Ольга <i>Matsyuk Olha</i>	Виховання правосвідомості молодших школярів: український та міжнародний досвід Education of legal awareness of junior schoolchildren: ukrainian and international experience	69
Паращинець Світлана <i>Parashchynets Svitlana</i>	Формування готовності майбутніх учителів початкової школи до розв'язання типових задач професійної діяльності: нові виклики Building the readiness of future primary school teachers to solve typical professional problems: new challenges	74
Синьковська Галина <i>Synkovska Halyna</i>	Особливості активізації пізнавальної діяльності молодших школярів Features of activation of cognitive activity of junior schoolchildren	80
ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ PSYCHOLOGICAL SCIENCES		
Сильченко Ирина Николайчик Евгений <i>Silchenko Irina</i> <i>Nikolaichik Evgeniy</i>	Особенности социально-психологической адаптации лиц с инвалидностью по зрению Features of socio-psychological adaptation of persons with visual disabilities	87
МИСТЕЦТВО ART		
Колісник-Гуменюк Юлія <i>Kolisnyk-Humeniuk Yuliya</i>	Дмитрик Роман – художник, дизайнер, майстер декоративного та архітектурно-художнього скла Dmytryk Roman – artist, designer, master of decorative and architectural - artistic glass	92

МИСТЕЦТВО

УДК 7.071.1

*Юлія Колісник-Гуменюк, доктор. пед. наук, доцент,
професор кафедри теорії і методики технологічної освіти,
креслення та комп'ютерної графіки
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова*

ДМИТРИК РОМАН – ХУДОЖНИК, ДИЗАЙНЕР, МАЙСТЕР ДЕКОРАТИВНОГО ТА АРХІТЕКТУРНО-ХУДОЖНЬОГО СКЛА

Анотація. Твори Р. Дмитрика ніколи не перестануть дивувати, вони занурюють нас у потік нових вражень та емоцій. На його роботи, безумовно, варто звернути увагу, щоб ще раз привести в рух ваш творчий потік, вашу уяву. Спостерігаючи за творами мистецтва даного художника, ви можемо вивчити нові техніки, порівняти його роботи з вашими роботами та вдосконалити свої навички у дизайні.

Ключові слова: художник, Дмитрик Р., скло, мистецтво, дизайн.

*Yuliya Kolisnyk-Humeniuk, Doctor of Pedagogic Sciences, Associate Professor,
Professor of Theory and Methods of Technological Education,
drawings and computer graphics Department
National Pedagogical Dragomanov University*

DMYTRYK ROMAN – ARTIST, DESIGNER, MASTER OF DECORATIVE AND ARCHITECTURAL - ARTISTIC GLASS

Abstract. R. Dmytryk's works will never cease to amaze, they immerse us in a stream of new impressions and emotions. His work, of course, should be paid attention to once again set in motion your creative flow, your imagination. By watching this artist's artwork, you can learn new techniques, compare his work with your work, and improve your design skills.

Key words: artist, Dmytryk R., glass, art, design.

Професія художника – це творча праця, що вимагає фантазії, наснаги й оволодіння різноманітними техніками образотворчого мистецтва; це постійна практика – раціональна та цілеспрямована діяльність яку митець виконує для досягнення певної мети. Художній фах поєднує в собі безліч різноманітних порізаних професій, спеціальностей і спеціалізацій, які належать до всіх видів образотворчого мистецтва та використовуються в багатьох різновидах

професійної діяльності.

Професію «художник» відносять до типу «людина – художній образ», до якої ставлять особливі вимоги: добре розвинутий художній смак, розвинуте просторове мислення, концентрація та стійкість уваги, спостережливість, творча уява, образне мислення, емоційність, наочно-образна пам'ять, здатність до перевтілення, яскравість зорового сприймання, точність сприйняття кольору та відтінків.

Кожен митець має володіти художністю – це складне поєднання творчих і професійних якостей, які визначають кінцевий результат праці творця в мистецтві. Художність безпосередньо пов'язана з творчою свободою, оригінальністю, смаком, почуттям міри митця у висвітленні теми. Вона визначає приналежність плодів творчої праці до галузі мистецтва. Для художності суттєвою є ознака завершеності й адекватної втіленості творчого задуму. З художністю відповідно пов'язані уявлення про органічність, цільність, ненавмисність, творчу свободу, оригінальність, смак, почуття міри та ін. Адже художність передбачає становлення твору відповідно до норм і вимог мистецтва, є найважливішою категорією в дослідженні мистецтва й проявляється як результат особливого, художнього мислення. Принцип художності в кожного митця базується на життєвих реаліях. Однак художня ідея не обмежується одним фактом, навіть якщо він надзвичайно значущий. Художник конкретне явище узагальнює, виокремлює з подібних і виводить на рівень художньої ідеї. Професіонал високого рівня досягає бажаного результату завдяки ґрунтовній підготовці, помноженій на щоденну працю – це вищий вияв художності. Кожен художник, з одного боку, спирається на чинні норми, стилі, смаки тої чи тої епохи, напрямки, школи, але, з іншого, шукає власні засоби виразності та нові способи донести інформацію й передати почуття глядачеві.

Тому дійсно видатний митець створює новий стиль, відмовляючись від стереотипних способів мислення виявляє нові способи вирішення професійних та інших завдань, створює принципово нові інтелектуальні і творчі продукти, творчо формулює й розробляє ідеї, задуми і проекти.

Особливої уваги в наш час заслуговує технологія видування скла. Художнє скло – один із наймолодших видів образотворчого мистецтва, що стрімко здобуває популярність у світі. Це техніка, яка відкриває безмежні можливості для експериментів, сприяє імпровізації. Провідним митцем виробів із скла вважається Дмитрик Роман, який пропонує різноманітні розміри та техніку виготовлення – від видування скла та лиття скла, до розпалювання та сплавлення у печі. До кожної нової роботи майстер художнього скла підходить витончено, натхненно, експериментуючи. Все відшліфовано до найдрібніших деталей: кольорова крихта, скляні нитки, рифлення. Завдяки творчим здібностям і таланту майстер поєднує кольори, вдало застосовує природні властивості матеріалу.

Митець народився 30 травня 1962 р. у Львові. Закінчив Львівський Державний інститут прикладного та декоративного мистецтва (1992 р.) (тепер – Львівська національна академія мистецтв) відділ художнього скла. Навчався у видатних педагогів: Б. Галицького, О. Звіра, А. Бокотея де розвивав свої творчі вміння, експериментував із склом.

У віці 18 років працював складувом на Львівській експериментально кераміко-скульптурній фабриці (1979-1987 рр.). де діяла спеціальна бригада майстрів-гутників. Художники з усього Радянського союзу приїздили до Львова почерпнути майстерність митців та втілити свої ідеї в життя.

Впродовж 1994 – 1998 рр. Дмитрик Роман очолює відділ сучасного мистецтва Національного музею у Львові, де займається організаторською діяльністю. За час роботи в музеї виступив куратором понад 50-ти виставок, а також відкриває персональні виставки: 1993 – Музей етнографії та художнього промислу інституту народознавства НАН України (Львів); 1997 – Галерея «Pavlovsky Art & Craft» (Утрехт, Голландія); 1997 – Виставка музей-квартира П.Г. Тичини, Київ, Україна; 1998 – Виставка в рамках IV Міжнародного симпозіуму з гутного скла (Львів); 2010 – Виставка «II + I» (галерея «Lviv Art» м. Львів); 2012 – Виставка «Ювілейна», присвячена 50-річчю від дня народження (Львівська Національна Галерея Мистецтв); 2013, 2014, 2015 – Виставка «Як на Романа іменини...» (Арт-салон Велес, м. Львів); 2017 – Виставка «Ювілейна», присвячена 55-річчю від дня народження (Укр Соц Банк, м. Львів); 2019 – Виставка «Портрет на тлі симпозіуму» (Art gallery of madam Palmgren, м. Львів); 2020 – Виставка «Оптимістична» (Art gallery of madam Palmgren, м. Львів).

Бере активну участь у всеукраїнських та міжнародних виставках, симпозіумах: 1983 – Республіканська виставка (Республіканський виставковий павільйон, м. Київ); 1993, 2014 – «Тарги Познаньські» (Познань, Польща); 1993, 1994 – «Центр європейського скла» (Ван-ле-Шатель, Франція); 1996 – «Сакральне мистецтво ХХ століття» (Національний музей у Львові); 1999 – Групова виставка творів десяти львівських художників (Галерея «Курінь», м. Київ); 2000, 2016 – Міжнародна виставка «Осінній салон «Високий замок» (Палац Мистецтв, м. Львів); 2002 – “200 імен”, Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття (Український дім, м. Київ); 2004 – «Сучасне декоративне мистецтво України». Арт-проект під патронатом президента України та генерального директора ЮНЕСКО присвячена 50-літтю заснування ЮНЕСКО, виставкові зали ЮНЕСКО (Париж, Франція); 2008 – Перша всеукраїнська професійна виставка декоративного мистецтва України «Пісні про кохання» (музей українського народного декоративного мистецтва м. Київ); 2009 – Всеукраїнська виставка «Різдвяна» (зали спілки художників України м. Київ); 2009 – Перший міжнародний салон «Fine Art» (Український дім, м. Київ); 2010 – Організатор першого українського пленеру «Beads and buttons» (галерея «Lviv Art» м. Львів); 2012 – Виставка «Міфологія вогню і світла» (м. Ханчжоу, Китай); 2016 – Виставка в рамках святкувань днів України у Словаччині («Культурний центр К-13», м. Кошиці, Словаччина); 2019 - Весняний «LVIV ART DAYS» (Музейно-Культурний Комплекс Півної історії – Львіварня, м. Львів); 2020 – Виставка «Пророчі Хрести України» (Палац Мистецтв, м. Львів); 2020 – Виставка «Як на Романа іменини...» (Art gallery of madam Palmgren, м. Львів); 2020 – Перфоманс: «Убранство Намистової Ялинки» 16 грудня (Art gallery of madam Palmgren, м. Львів); 1988 – симпозіум зі скла (Нови Бор, Чехословаччина); 1990 – симпозіум зі скла (Гусь Хрустальний, Росія); 1992, 1995, 1998, 2001, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016, 2019 – симпозіум з гутного скла (Національний музей у Львові).

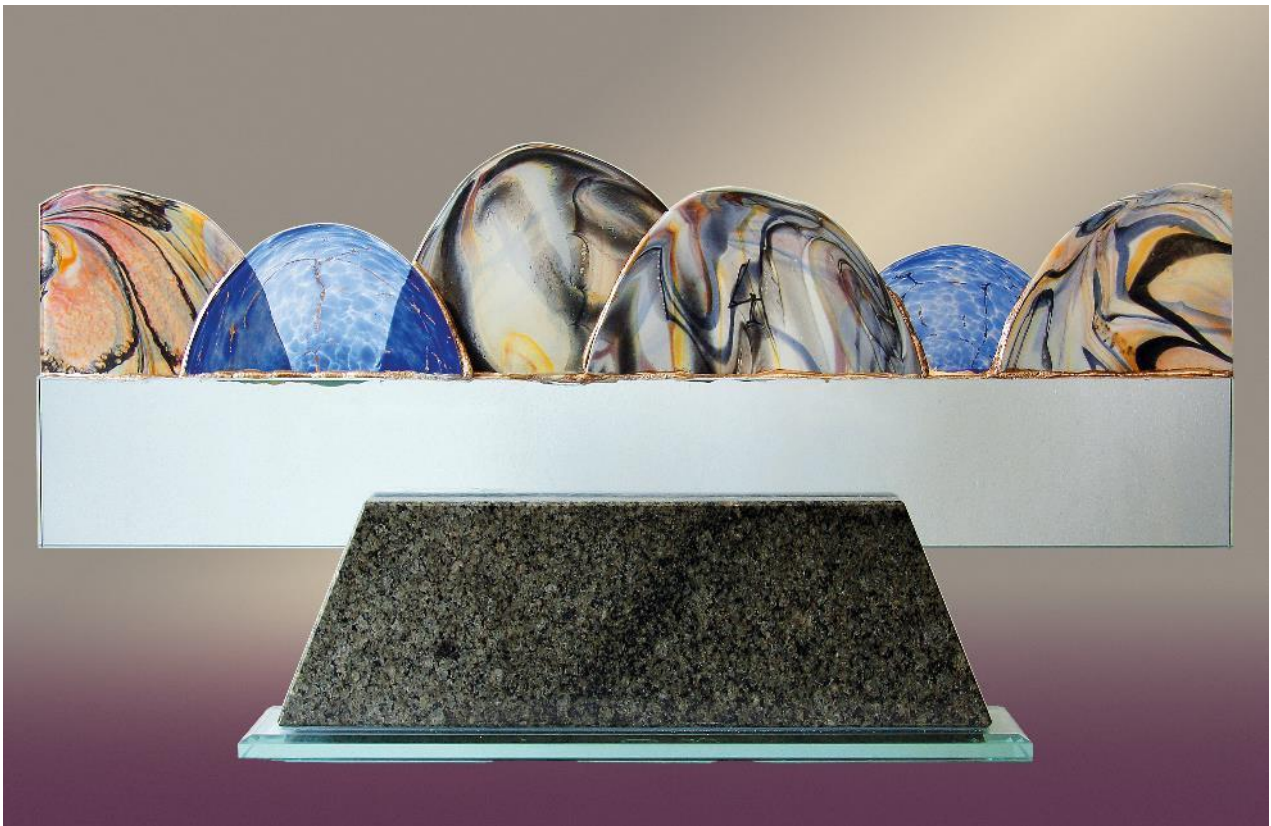
За створення нової постійної експозиції Українське мистецтво ХХ століття в Національному музеї у Львові, митця нагородили у 1998р. почесною грамотою Львівського обласного управління культури. У 2000 – Диплом міжнародної виставки «Осінній салон «Високий замок» (Львів); у 2005 – Почесна відзнака Міністерства культури і мистецтв України «За багаторічну плідну працю в галузі культури»; у 2015 – Почесна грамота Городоцької райдержадміністрації за активну громадянську позицію, на підтримку української армії; 2016 – Pamätný list Slovensko-európska kultúrna spoločnosť Feman За участь в «Днях України» у Словаччині; 2016 – Diplom Košice kultúrne centra (K13) за персональну виставку «Dni Ukrajiny»; 2017 – Обласна премія в галузі культури, літератури, мистецтва,

журналістики та архітектури у номінації декоративно-ужиткове мистецтво імені Зеновія Флінти.

З 1994-2020 – займається дизайном інтер'єрів, є автором більше 30-ти громадських інтер'єрів у Львові. Митець також знайшов себе у кінематографі, являється автором сценарію 2-х хронікально-документальних та 5 мистецько-пізнавальних фільмів, відзнятих на львівському телебаченні. Працює в галузі декоративного та архітектурно-художнього скла.

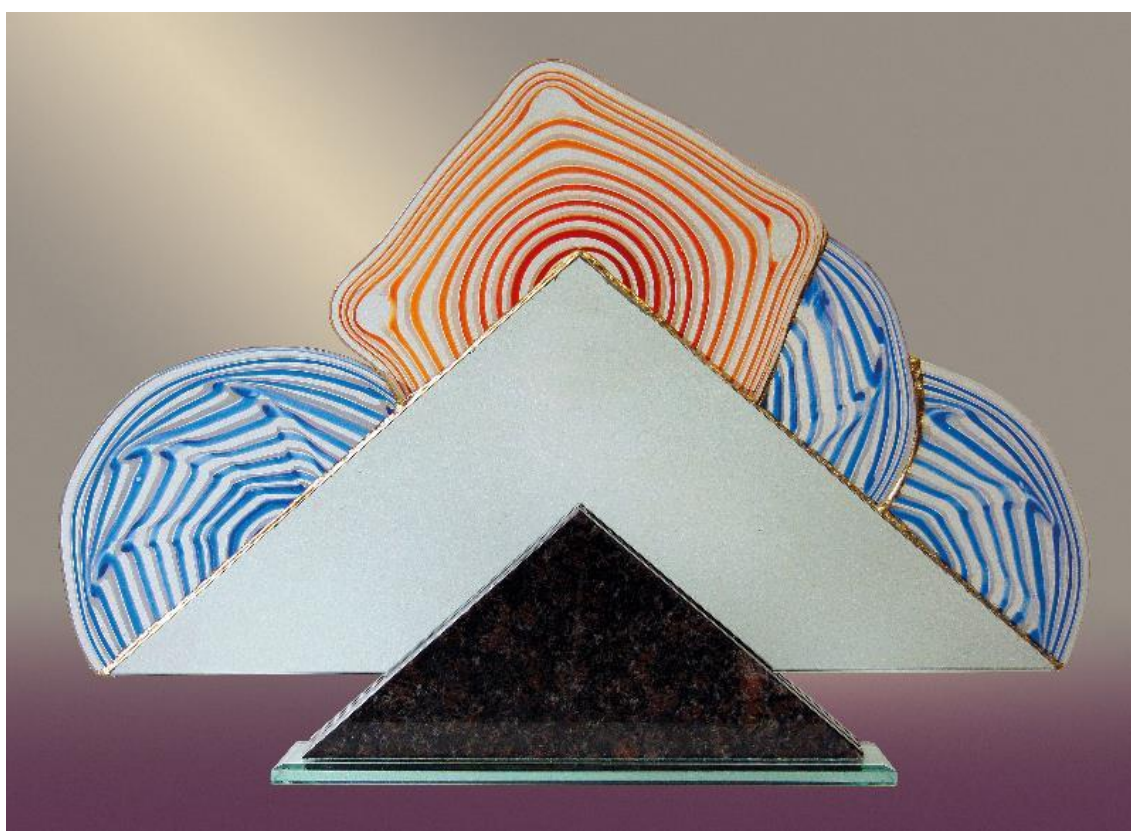
З 2003р. митець розпочав педагогічну діяльність на кафедрі художнього скла Львівської національної академії мистецтв в класі професора А. Бокотєя «Пластика в склі» та «Скульптура», але не припинив займатися творчістю. В його творах люди та молоді митці шукають натхнення, заснованого на мистецтві, для створення нового, нестандартного. Твори Р. Дмитрика ніколи не перестануть дивувати, вони занурюють нас у потік нових вражень та емоцій. На його роботи, безумовно, варто звернути увагу, щоб ще раз привести в рух ваш творчий потік, вашу уяву. Спостерігаючи за творами мистецтва даного художника, ви можемо вивчити нові техніки, порівняти його роботи з вашими роботами та вдосконалити свої навички у дизайні.

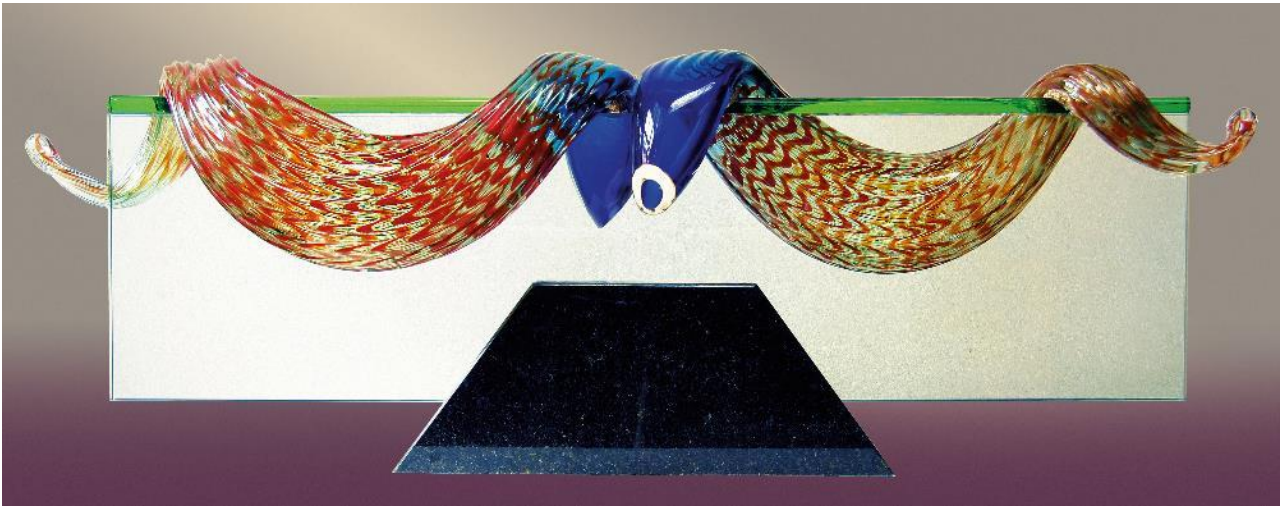
Композиція №1, із серії «Архітектоніка», рік вик.2016
Гутне скло, шліфоване скло, мармур, 30(Н)см x 100 см x 10 см

Композиція №2, із серії «Метаморфози», рік вик.2016
Гутне скло, шліфоване скло, мармур, 30(Н)см x 80 см x 25 см

Композиція №3, із серії «Архітектоніка», рік вик.2016
Гутне скло, шліфоване скло, мармур, 57(Н)см x 82 см x 10 см

Композиція №4, із серії «Метаморфози», рік вик.2016
Гутне скло, шліфоване скло, мармур, 40(Н)см x 110 см x 25 см

Список використаних джерел:

1. *Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття. 200 імен: Альбом-каталог / Чегусова, Зоя; Худож. Н.П.Бондаренко. В суперобкладинці. К. : Атлант ЮЕМСі, 2002. 511 с.*

Наукове видання

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ Й НАУКИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 9

Том 2

Відповідальна за випуск: Ю.І. Колісник-Гуменюк

Макет і комп'ютерна верстка: В.В. Гуменюк

Дизайн обкладинки: І.С. Колісник

Адреса оргкомітету:

Львівський навчально-науковий центр професійної освіти

79008, вул. Кривоноса, 10

м. Львів, Україна

<http://lnncpo.zzz.com.ua/>; <http://lnncpo.com/>; <http://npucenter.lviv.ua/>

ISSN 2663-9718

Сучасні тенденції розвитку освіти й науки : проблеми та перспективи:
зб. наук. праць / [гол.ред. Ю.І. Колісник-Гуменюк]. Київ–Львів–Бережани–
Гомель–Кельце, 2021. Вип. 9. Том 2. 238 с.

Електронне видання

Умовн.-друк. арк. 13,1. Об'єм файлу – 4,4 МБ.